

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 531/2020-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátkou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 a čl. 141 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 4 Listiny základných práv a slobôd, základného práva podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 7 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práv podľa čl. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 5 PPOk 8/2018 z 30. augusta 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavné sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nedostatok právomocí na ich prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. novembra 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka 1“), ktorou namieta porušenie čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 a čl. 141 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ústavy, čl. 4 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva podľa čl. 11 ods. 1 listiny, práv podľa čl. 7 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a práv podľa čl. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“) uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 PPok 8/2018 z 30. augusta 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

1.1 V rovnaký deň (t. j. 12. novembra 2019) bola ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka 2“ alebo spolu s obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ] aj „sťažovateľky“) vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 a čl. 141 ústavy, základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ústavy, čl. 4 listiny, základného práva podľa čl. 11 ods. 1 listiny, práv podľa čl. 7 a čl. 13 dohovoru, práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a práv podľa čl. 2 protokolu č. 7 napadnutým uznesením okresného súdu (konanie vedené na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 2040/2019).

2. Ústavný súd uznesením pléna sp. zn. PLs. ÚS 29/2019 z 27. novembra 2019 rozhodol o spojení vecí uvedených v bodoch 1 a 1.1 na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2039/2019.

3. Z obsahu ústavných sťažností a priložených príloh vyplýva, že v konaní o uloženie pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinného do 31. augusta 2019 (ďalej len „zákon o registri partnerov verejného sektora“) začatom na základe podnetu občianskeho združenia [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], okresný súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že:

- prvým výrokom uložil sťažovateľke 1 (partnerovi verejného sektora) pokutu v sume 10 000 €,

- druhým výrokom uložil sťažovateľke 2 (konateľovi partnera verejného sektora) pokutu v sume 10 000 €, za ktorej zaplatenie ručí [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „oprávnená osoba“),

- tretím výrokom uložil oprávnenej osobe pokutu v sume 20 000 €,

- štvrtým výrokom žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

4. V ústavných sťažnostiach sťažovateľky tvrdia, že predmetné konanie vedené okresným súdom je jednoinštančné a proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je pre nich prípustný žiadny riadny ani mimoriadny opravný prostriedok.

5. Sťažovateľky spochybňujú právomoc okresného súdu na prejednanie danej právnej veci, pričom zastávajú názor, že zo zákona o registri partnerov verejného sektora jednoznačne nevyplýva, či má okresný súd pri ukladaní sankcií postavenie správneho orgánu – registrového orgánu alebo reprezentuje nestranný a nezávislý súd.

6. Podľa názoru sťažovateľiek okresný súd postupoval v rozpore so zákonom, pretože predmetnému konaniu o uložení sankcie nepredchádzalo konanie o overenie pravdivosti a úplnosti údajov o konečnom užívateľovi výhod v súlade s § 12 zákona o registri partnerov verejného sektora. Uvádzajú, že novela zákona o registri partnerov verejného sektora č. 241/2019 Z. z. z 27. júna 2019 bola prijatá a zverejnená v Zbierke zákonov ešte pred ustálením právneho názoru okresného súdu, ktorý absolútne nereflektuje právnu úpravu § 12 ods. 1 zákona o registri partnerov verejného sektora. Sťažovateľky preto dôvodlia, že okresný súd mal vzhľadom na právnu normu platnú v čase rozhodovania prihliadnuť

na úmysel zákonodarcu a správne interpretovať právne normy a následne ich správne a spravodlivo aplikovať.

7. Ďalej sťažovateľky okresnému súdu vytýkajú, že rozhodol na princípe prezumpcie viny sťažovateľiek, pričom jeho rozhodnutie o uložení pokuty je založené na záveroch „*subjektívneho názoru Okresného sudu Žilina na porušenie nestrannosti prepojenia osôb*“, aj keď sťažovateľky a ostatní účastníci konania preukazovali takmer nulovú kvalitu a kvantitu takto vykonštruovaného prepojenia osôb. Podľa názoru sťažovateľiek okresný súd opomenul aplikovať základné zásady správneho trestania v súlade s ústavne konformným výkladom, k týmto zásadám sa nevyjadril ani ich pri rozhodovaní neaplikoval, pričom vo výroku o uložení pokuty neurčil, čoho sa sťažovateľky dopustili ani v čom spáchaný delikt spočíva. Tvrdia, že spôsob, akým okresný súd v napadnutom uznesení interpretoval § 19 písm. c) zákona o registri partnerov verejného sektora, je nespravodlivý a v rozpore s čl. 2 ods. 3 ústavy.

8. Napokon sťažovateľky namietajú aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia, pretože okresný súd sa nevysporiadal s argumentáciou účastníkov ani s predloženými dôkazmi, čím došlo k porušeniu ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež ich práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Vzhľadom na uvedené sťažovateľky v petite ústavných sťažností navrhujú, aby ústavný súd po prijatí ich vecí na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 a čl. 141 ústavy, základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ústavy, čl. 4 listiny, základného práva podľa čl. 11 ods. 1 listiny, práv podľa čl. 7 a čl. 13 dohovoru, práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a práv podľa čl. 2 protokolu č. 7 napadnutým uznesením okresného súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a okresnému súdu prikázal obnoviť stav pred jeho porušením a vrátil sťažovateľkám uhradenú pokutu. Sťažovateľky zároveň žiadajú, aby im ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov konania.

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13.1 Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. V zmysle princípu subsidiarity je právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám podľa čl. 127 ods. 1 ústavy daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri napr. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

15. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

15.1 Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

16. Ak zákon podmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti ústavnej sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (m. m. IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010).

17. Sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo

je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 CSP). Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

18. Podstata ústavných sťažností spočíva v tvrdení sťažovateliek o porušení čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 a čl. 141 ústavy, ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ústavy, čl. 4 listiny, základného práva podľa čl. 11 ods. 1 listiny, práv podľa čl. 7 a čl. 13 dohovoru, práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a práv podľa čl. 2 protokolu č. 7 napadnutým uznesením okresného súdu.

19. V ústavných sťažnostiach sťažovateľky tvrdia, že konanie o uloženie pokuty podľa § 13 ods. 1 zákona o registri partnerov verejného sektora je jednoinštančné, a teda proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je pre nich dostupný žiadny riadny ani mimoriadny opravný prostriedok.

20. Podľa § 13 ods. 1 zákona o registri partnerov verejného sektora ak sa v návrhu na zápis uvedú nepravdivé alebo neúplné údaje o konečnom užívateľovi výhod alebo verejných funkcionároch podľa § 4 ods. 3 písm. f), nie je splnená povinnosť podať návrh na zápis zmeny zapísaných údajov týkajúcich sa konečného užívateľa výhod v lehote podľa § 9 ods. 1 alebo sa poruší zákaz podľa § 19, registrujúci orgán uloží

a) partnerovi verejného sektora pokutu vo výške hospodárskeho prospechu, ktorý partner verejného sektora získal; ak hospodársky prospech nemožno zistiť, registrujúci orgán uloží pokutu od 10 000 eur do 1 000 000 eur,

b) osobe, ktorá je štatutárnym orgánom, alebo každému členovi štatutárneho orgánu partnera verejného sektora v čase porušenia povinnosti podľa úvodnej vety pokutu od 10 000 eur do 100 000 eur.

21. Podľa § 13 ods. 5 zákona o registri partnerov verejného sektora za zaplatenie pokuty podľa odseku 1 písm. b) ručí oprávnená osoba zapísaná v registri v čase porušenia povinností podľa odseku 1. Oprávnená osoba nie je povinná zaplatiť pokutu, ak preukáže, že konala s odbornou starostlivosťou. Účastníkom konania o pokute podľa odseku 1 je aj oprávnená osoba.

22. Podľa § 13 ods. 7 zákona o registri partnerov verejného sektora proti rozhodnutiu o pokute podľa odseku 1 môže podať odvolanie len oprávnená osoba, ak jej registrujúci orgán uložil zaplatiť pokutu spoločne a nerozdielne s osobou podľa odseku 1 písm. b).

23. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na relevantné časti dôvodovej správy k zákonu o registri partnerov verejného sektora, z ktorých vyplýva, že tento zákon „s cieľom posilniť jeho reálnu vymáhateľnosť zavádza sankčné mechanizmy, a to najmä pre prípad porušenia povinnosti uvádzať pravdivé údaje o konečnom užívateľovi výhod. Na tento účel bude možné partnerovi verejného sektora uložiť pokutu vo výške neoprávnene získaného hospodárskeho prospechu. Štatutárnemu orgánu partnera verejného sektora bude možné uložiť pokutu v zákonom určenom rozsahu; za zaplatenie tejto pokuty bude ručiť oprávnená osoba. Súčasne bude rozhodnutie o pokute podkladom pre výmaz partnera verejného sektora z registra, ako aj pre zapísanie štatutárneho orgánu do registra diskvalifikovaných osôb so všetkými následkami s tými spojenými. Súčasne platí, že návrh zákona svojou povahou – úprava podmienok prístupu k verejným zdrojom, zavedenie novej úradnej evidencie právnych vzťahov štátu hospodárskeho charakteru – splňa atribúty, ktoré umožňujú podradiť vznikajúcu právnu úpravu aj normám trestného práva...

... Ochrana záujmov štátu sa posilňuje tým, že právoplatné rozhodnutie o pokute bude zakladať právo štátu odstúpiť od zmluvy, ako aj tým, že pri porušení povinností

ustanovených zákonom zo strany partnera verejného sektora, resp. oprávnenej osoby štát nebude musieť plniť svoje zmluvné záväzky a nedostane sa do omeškania...

... Zákon však nie je koncipovaný na báze povinného plnenia úloh oprávnenej osoby vo vzťahu k uvedeným subjektom – túto činnosť budú vykonávať na dobrovoľnej báze, ako jednu z ďalších komerčných činností. Je potrebné zdôrazniť, že činnosť oprávnenej osoby podľa predloženého návrhu zákona nie je výkonom advokácie, výkonom funkcie notára, audítora, daňového poradcu alebo činnosťou vykonávanou v zmysle zákona o bankách v prípade banky alebo pobočky zahraničnej banky. Ide o činnosť *sui generis*, ktorú môžu vykonávať zákonom určené subjekty (profesie)...

... Oprávnená osoba je dôležitým prvkom v procese registrácie konečných užívateľov výhod, keďže len oprávnená osoba je aktívne legitimovaná iniciovať registračné konanie (prvozápis, zmena a výmaz) a súčasne oprávnená osoba nesie zodpovednosť za riadnu identifikáciu konečného užívateľa výhod. Návrh zákona predpokladá, že oprávnenou osobou môže byť len subjekt s bydliskom, resp. sídlom na území Slovenskej republiky. Ako vyplýva z predchádzajúceho textu, činnosť oprávnenej osoby nie je výkonom regulovaného povolania (napr. advokát), resp. činnosti (napr. banka), ale ide o špecifickú činnosť, ktorá smeruje k transparentnosti vzťahov štátu a jeho partnerov, ktorí prijímajú finančné plnenia alebo majetok štátu. Z uvedeného dôvodu je preto vo verejnom záujme, aby túto činnosť vykonávali len subjekty, vo vzťahu ku ktorým možno reálne vyvodzovať aj zodpovednosť (administratívnoprávnu, trestnú) za porušenie zákonom ustanovených povinností. Túto podmienku podľa názoru predkladateľa spĺňajú len subjekty s bydliskom alebo sídlom na území Slovenskej republiky...

... Za zaplatenie pokuty uloženej štatutárnemu orgánu bude zo zákona ručiť oprávnená osoba, a to tá oprávnená osoba, ktorá bola zapísaná v registri v čase porušenia povinnosti. Oprávnená osoba však má k dispozícii možnosť liberácie, ak preukáže, že pri identifikácii konečného užívateľa výhod alebo jej overovaní konala s odbornou starostlivosťou (§ 12 ods. 4).“.

24. Podľa § 13 ods. 7 zákona o registri partnerov verejného sektora účinného od 1. septembra 2019 proti rozhodnutiu o pokute podľa odseku 1 môže podať odvolanie len oprávnená osoba, ktorá ručí za zaplatenie pokuty podľa odseku 1 písm. b). Dôvodová

správa k zákonu č. 241/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 38/2017 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, vo vzťahu k § 13 ods. 7 uvádza, že ním „dochádza k zosúladeniu uvedeného ustanovenia s § 13 ods. 5, ktorý vzťah partnera verejného sektora a oprávnenej osoby z uloženej pokuty považuje za ručiteľský, nie za vzťah solidárnej zodpovednosti“.

25. Ústavný súd zdôrazňuje, že v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno poskytnúť ochranu základným právam a slobodám fyzických osôb alebo právnických osôb, ak rozhodnutie orgánu verejnej moci, ústavného prieskumu ktorého sa domáhajú, nenadobudlo právoplatnosť.

26. Rozhodnutie registrujúceho orgánu (okresného súdu) o uložení sankcie podľa § 13 ods. 1 zákona o registri partnerov verejného sektora je špecifickým typom rozhodnutia, ktoré svojou povahou vychádza z právnej úpravy konania vo veciach obchodného registra podľa § 278 a nasl. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“). Zákonná úprava súdneho sankcionovania je obsiahnutá aj v § 11 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov súvisiaceho s § 298 ods. 1 CMP.

27. Podľa § 16 ods. 5 zákona o registri partnerov verejného sektora na konanie o námietkach, na konanie podľa § 12 a na konanie o pokute sa primerane použijú ustanovenia Civilného mimosporového poriadku; ustanovenia čl. 6, § 35 a 36 CMP sa nepoužijú.

28. Ústavný súd už v uznesení sp. zn. I. ÚS 147/2020 týkajúcom sa obdobnej veci konštatoval, že «Civilný mimosporový poriadok ustanovenia, ktorého sa analogicky použijú aj na konanie o pokute podľa § 13 zákona o registri partnerov verejného sektora, ustanovuje v § 59 ods. 1, že odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Povahu rozhodnutia vo veci samej má v zásade každé rozhodnutie o uložení pokuty podľa § 13 zákona o registri partnerov verejného sektora,

ktoré navyše má i charakter trestania za predchádzajúce protiprávne konanie a spĺňa i tzv. „engelovské“ kritériá v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, najmä pokiaľ ide o kritérium týkajúce sa povahy a stupňa hrozacej sankcie, t. j. vo vzťahu k výške hroziacich pokút (od 10 000 eur do 100 000 eur). Vychádzajúc z čl. 13 dohovoru právo na účinný opravný prostriedok má mať ten, komu môže súd ako registrujúci orgán uložiť pokutu v zmysle § 13 zákona o registri partnerov verejného sektora.».

29. V konaní o uložení pokuty podľa § 13 zákona o registri partnerov verejného sektora však opravný prostriedok – odvolanie proti rozhodnutiu o uložení pokuty môže podľa § 13 ods. 7 zákona o registri partnerov verejného sektora podať len oprávnená osoba, ktorá ručí za zaplatenie pokuty podľa odseku 1 písm. b). Podanie odvolania oprávnenou osobou podľa § 13 ods. 7 zákona o registri partnerov verejného sektora zakladá účinky voči rozhodnutiu o uložení pokuty podľa § 13 ods. 1 zákona o registri partnerov verejného sektora ako celku.

30. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 77 ods. 1 CSP (v spojení s § 234 ods. 1 CSP) nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných.

32. Pre posúdenie, či ide o samostatné alebo nerozlučné spoločenstvo, je rozhodujúca povaha predmetu konania vyplývajúca z hmotného práva; tam, kde hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému spoločníkovi, ide o nerozlučné spoločenstvo (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 1/2018 z 29. januára 2019).

33. Zo vzťahu Civilného sporového poriadku k Civilnému mimosporovému poriadku, ktorý je vzťahom subsidiarity, pritom možno vyvodit', že aplikáciu ustanovenia

o nerozlučnom spoločenstve nie je v konaní o uložení pokuty podľa § 13 ods. 1 zákona o registri partnerov verejného sektora vylúčená.

34. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podala v celom rozsahu odvolanie oprávnená osoba (podaním z 3. októbra 2019) a rovnako podali proti napadnutému uzneseniu odvolanie aj obe sťažovateľky (podaním z 13. septembra 2019), čo však ústavnému súdu v podaných ústavných sťažnostiach zamlčali. O týchto odvolaniach, ktorými sa tak sťažovateľky, ako aj oprávnená osoba zhodne domáhali zastavenia konania o uložení pokuty podľa § 13 zákona o registri partnerov verejného sektora, dosiaľ nebolo zo strany odvolacieho súdu právoplatne rozhodnuté (konanie je vedené pod sp. zn. 13 Cob 168/2020). Pozornosti ústavného súdu súčasne neuniklo, že sťažovateľky v podanom odvolaní argumentujú prípustnosťou odvolania proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, hoci v ústavných sťažnostiach dôvodlia nedostupnosťou žiadneho opravného prostriedku proti predmetnému uzneseniu, z čoho napokon aj vyvodzujú právomoc ústavného súdu na prerokovanie ich ústavných sťažností.

35. Sťažovateľky navyše podali 8. novembra 2019 Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) správnu žalobu vo veciach správneho trestania, ktorou sa domáhali preskúmania napadnutého uznesenia okresného súdu. Krajský súd pri rozhodovaní o správnej žalobe sťažovateľiek zistil neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky spočívajúci v predmete nepodliehajúcim súdnemu prieskumu podľa § 7 písm. d) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), preto ju uznesením sp. zn. 30 S 159/2019 zo 7. januára 2020 odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP ako neprípustnú. Kasačnú sťažnosť proti uvedenému uzneseniu krajského súdu sťažovateľky nepodali.

36. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol ústavné sťažnosti sťažovateľiek podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku jeho právomoci na ich prerokovanie. Keďže ústavné sťažnosti boli odmietnuté v celom rozsahu, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľiek uvedenými v petitoch nezaoberal,

keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. decembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu